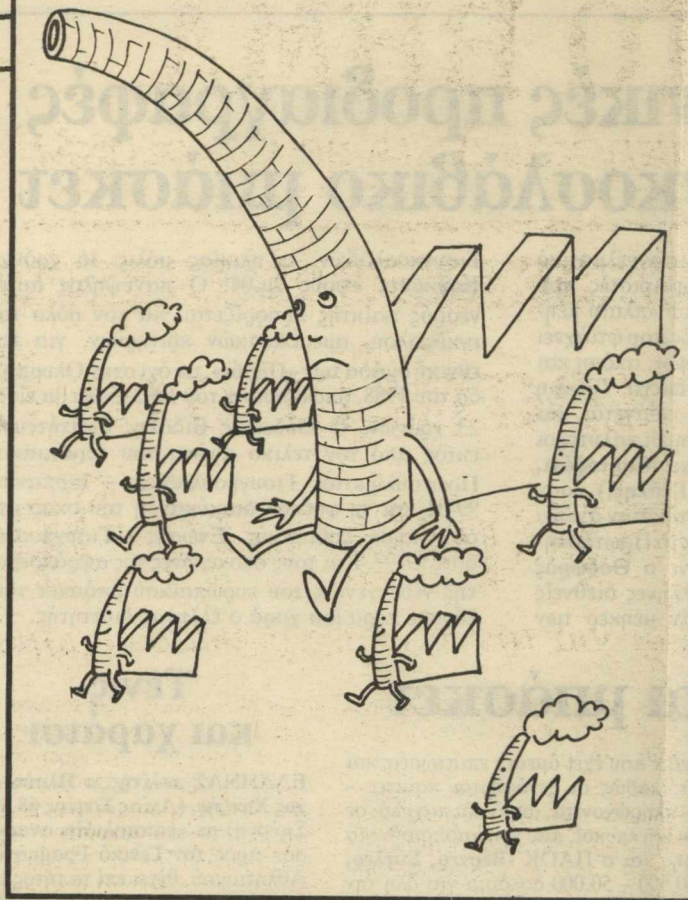

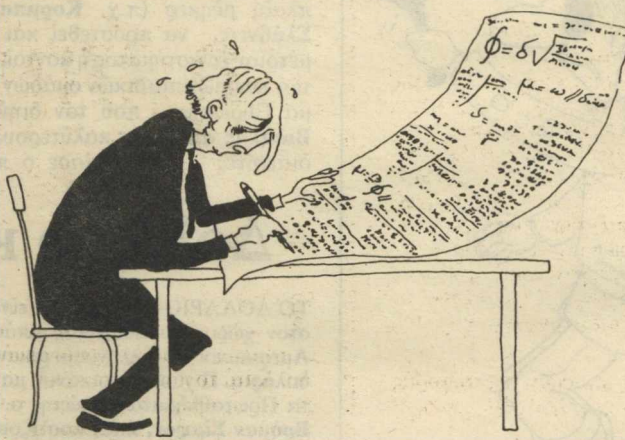
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ στην οποία έφθασε η ελληνική οικονομία, η ευρύτερη συνειδητοποίηση ότι η χρεωκοπία ήταν «επί θύραις», και τα τελευταία μέτρα που επιτέλους έλαβε η κυβέρνηση, όλα αυτά έφεραν στην επιφάνεια το θέμα της κρίσης. Κρίσης όχι μόνο οικονομικής, αλλά ακριβέστερα κρίση κοινωνικής, πολιτικής, κρίσης θεσμών και αξιών.

Ωστόσο η επανόξυνση της κρίσης είναι ίσως λιγότερο απειλητική από το να συνεχίζουμε να την αντιμετωπίζουμε κατά τρόπο αποσπασματικό και αποκομμένο. Η εντόπιση της σ' αυτόν ή εκείνον τον τομέα της κοινωνικής μας ζωής και η συνακόλουθη (και πολύ καθυστερημένη) πρόταση ή και λήψη μέτρων καθιστούν την προσπάθεια για την υπέρβαση της κρίσης σπασμαδική, ασυντόνιστη, αντιφατική. Αντί να χειριζόμαστε έτσι την κρίση, τη διευρύνουμε.

Κάθε εγχείρημα λοιπόν για έξοδο από την κρίση, αν δεν θεμελιώνεται σ' αυτή την καθολική διάσταση της κρίσης θα αποτελέσει στο τέλος άλλη μια ατελέσφορη προσπάθεια. Έτσι είναι ενδιαφέρον να αναλυθεί πώς ο Πρωθυπουργός στις εισηγήσεις του προς την Κεντρική Επιτροπή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ υποτίμησε όχι μόνο την καθολικότητα αλλά και επιμέρους εκφάνσεις της κρίσης από την οποία περνάει η ελληνική κοινωνία.

Η στρεβλή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας που έχει τις ρίζες της στη δεκαετία του '50 δεν οδήγησε μόνο στη σημερινή χρεωκοπία αλλά δημιούργησε μια κοινωνία με ανταγωνιστικές αντιθέσεις η έκρηξη των οποίων έχει επιφέρει μια καθολική κρίση θεσμών και αξιών

Η κρίση είναι καθολική

Του Αδ. Πεπελάση

παρασιτικής χώρας σε μια χώρα παραγωγική σ' ένα τόπο με αυτοπεποίθηση και ικανότητα να χαράζει την πορεία του.

Μ' άλλα λόγια τα νέα μέτρα κι αυτά που αναπόφευκτα θα ακολουθήσουν θα συμβάλουν ώστε να ενταχθούν οι αληθινές παραγωγικές δυνάμεις σε μια νέα, συμφωνημένη παραγωγική διαδικασία, που η δρομολόγησή της θα παραμένει η ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας; Θα συμφωνηθεί δηλαδή ένας νέος «οικονομικό χάρτης» από εργάτες, επιχειρηματίες, διομήχανους, συνδικάτα, αγρότες, τεχνίτες, χημικούς και κράτος; Ένας «χάρτης» που αν δεν εφαρμοσθεί όλοι θα είναι πεπεισμένοι ότι ο τόπος θα παραταίσει και η οικονομία του θα δυθίζεται. Πρωταγωνιστές θα είναι οι παραγωγικές τάξεις και οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις, αν οι τελευταίες μπορούσαν να λειτουργήσουν πραγματικά χωρίς κομματικές κηδεμονίες.

Ορθά τα μέτρα λιτότητας

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ, λοιπόν, ότι η άποψη που παραγνωρίζει το βάθος και το εύρος της κρίσης στην ελληνική κοινωνία, που παραμερίζει τις γενεσιουργές αιτίες της εκτεταμένης κακοδιαμονίας,

εμποδίζει τελικά τη σύλληψη και την αποτελεσματική εφαρμογή μιας ορθής συνολικής οικονομικής πολιτικής. Τα τελευταία μέτρα αναμφισβητήτως είναι ορθά αυτά καθ'αυτά. Ήσαν και αναπόφευκτα και αναγκαία. Δεν νομίζω ότι θα μπορούσε να υπάρξει μια άλλη προσηφορότερη δέση μέτρων. Έπρεπε δέδοται να είχαν εφαρμοσθεί από πολύ καιρό.

Για να αποδώσουν όμως πρέπει να συνδυασθούν με ορισμένες προϋποθέσεις: να διασυνδεθούν με την οικονομική και ευρύτερη πολιτική και κοινωνική κρίση. Να διασφαλίζουν μια πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Να περιβληθούν σύντομα από άλλα συμπεριλαμβανόμενα μέτρα. Και τέλος να εκφράζουν μια ευρύτερη σύγχρονη φιλοσοφία που να βρίσκει σε αντιστοιχία με τα ρεύματα, την εμπειρία και τις ανακατατάξεις στους προοδευτικούς χώρους της Ευρώπης. Μέχρι ποίου βαθμού ικανοποιούνται αυτές οι προϋποθέσεις και τα ερωτήματα που έτσι ανακύπτουν;

Η εμμονή ορισμένων στελεχών του ΠΑΣΟΚ στην αγνόηση της βαθύτερης κοινωνικής κρίσης, πράγμα που επιδημάνθηκε αργητικά και από μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ στην πρόσφατη σύνοδο της, εμποδίζει τη σύλληψη της ουσίας του νοήματος της κρίσης. Και επομένως

επιτρέπει στον καλοπροαίρετο παρατηρητή να έχει επιφυλάξεις για την επιτυχία και αυτών ακόμη των κατά τα άλλα ορθών μέτρων για τα οποία ασφαλώς χρειάστηκε γενναία απόφαση. Στον βαθμό που η κρίση δεν προσεγγίζεται κατά τρόπο καθολικό πρέπει να υποθέσουμε ότι λειτουργεί πολιτική ατομία.

ΑΠΟ την άλλη πλευρά η αυτάρκεια και η αυτοδυναμία, που για την κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ αποτελούν σχεδόν αυτοσκοπό και αγγίζουν τα όρια δόγματος, έχουν δυσχεραίνει την ύφανση ενός συναινετικού ιστού.

Η προσπάθεια για τη μονοπώληση των διαδικασιών για κοινωνική πρόοδο και η αποφυγή συνεννόησης με τις ευρύτερες δυνάμεις που εκπροσωπούν αληθινά ανανεωτικές τάσεις στη σύγχρονη κοινωνία μας δεν δημιούργησαν τις προϋποθέσεις ώστε τώρα τουλάχιστον, την ώρα των δύσκολων επιλογών και των σκληρών μέτρων να υπάρξει ανοχή και συμπαράσταση. Παράλληλα το συνδικαλιστικό κίνημα, κάτω από την κομματική επίδραση, δεν αναπτύχθηκε σε επίπεδα τέτοια ώστε σήμερα να προσφέρει την αποτελεσματική του συμπαράσταση. Η ανταγωνιστική τακτική μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα αντί να οδηγήσει σε προσέγγιση και συμμαχίες καταλήγει στη διαμόρφωση συνθηκών

για ρήξεις, ώστε αυτή τη στιγμή να αντιμετωπίζονται αντιπαραθέσεις που οδηγούν σε υποτίμηση και φθορά των κομματικών στελεχών που δρουν στον συνδικαλισμό και που καλούνται να παίξουν τον ρόλο του μάντα των κυβερνητικών εντολών.

Αναζήτηση πολιτικού διεξόδου

ΧΩΡΙΣ, λοιπόν, μεγάλες ελπίδες για κοινωνική και πολιτική συναίνεση στην εφαρμογή των παραιτήτων σκληρών μέτρων λιτότητας το μόνο που απομένει είναι η αναζήτηση άλλης εναλλακτικής προσέγγισης. Μήπως και τυχόν την τελευταία στιγμή αντιμετωπισθεί η οργανική κρίση της χώρας με μια γενικότερη συναίνεση. Και η προσέγγιση αυτή ξεκινά από την υιοθέτηση ενός συστήματος πραγματικής απλής αναλογικής. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα άλλαζε ολότελο το σκηνικό. Θα περιοριζόε τις πολιτικές και συνδικαλιστικές αντιπαραθέσεις και θα διευκολύνετο έτσι όχι μόνο η εφαρμογή μιας σειράς ορθών μέτρων, σαν αυτά της περασμένης Παρασκευής, αλλά μια νέα οικονομική πολιτική που θα τροχοδρομούσε τη χώρα προς τη κοινωνική αναγέννηση, την οικονομική ανάκαμψη και ανάπτυξη, μέσα στα πλαίσια των σύγχρονων ανανεωτικών ρευμάτων, που διαρρέουν ολόκληρη την Ευρώπη. Η απλή αναλογική σε τελική ανάλυση θα προσέφερε την πιο παραγωγική διέξοδο σ' όλες τις σφαιρές και πιο υπεύθυνες δυνάμεις των διαφόρων κομμάτων που σήμερα αγωνιούν.

Για να τελειώνω, τα μέτρα που πρέπει σύντομα να ακολουθηθούν κατ' ανάγκην, πρέπει να στρέφονται προς την εξυγίανση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας και να αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων και στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης. Ποια είναι αυτά τα μέτρα άλλωστε, και εγώ, από τις στήλες του «Βήματος» έχουμε εκτενώς εκθέσει κατά πυκνό τρόπο τον τελευταίο καιρό.

Αυτό που τώρα θέλω να τονίσω είναι ότι το ΠΑΣΟΚ ξεπέρασε πολλές ιδεολογικές αγκυλώσεις του παρελθόντος, όπως π.χ. οι τριτοκοσμικές δοξασιές και αυταπάτες.

Το ιδεολογικό τμήμα που πλήρωσε δεν είναι δα και τόσο μεγάλο. Για να υπάρξει ανάκαμψη και ανάπτυξη το σύνολο της νέας οικονομικής πολιτικής πρέπει να διακρίνεται πια από σαφήνεια και συνέπεια, εχέγγυα για μια ρεαλιστική θεώρηση της οικονομίας μας και της κοινωνίας μας μέσα σε ένα κόσμο που έχει ήδη αναθεωρήσει πολλά από τα δικά του πρότυπα οργάνωσης και συμπεριφοράς.

Οικονομική και πολιτική η κρίση

Η ΧΩΡΑ κατάντησε πρότυπο κακής και ανεύθυνης εργασίας. Αυτό το οικοδόμημα και αυτή η νοοτροπία θυθίζονται τώρα στη χρεωκοπία. Σ' αυτό τον δρόμο δεν υπάρχει μέλλον. Κι όλοι είμαστε λιγότερο ή περισσότερο συνυπεύθυνοι.

Χωρίς καθυστέρηση και με τρόπο διαθλασμένο η κρίση της παρασιτικής χώρας πέρασε και στην πολιτική ζωή. Τώρα η χώρα δύσθυμη, χωρίς πυξίδα και αυτοπεποίθηση, νιώθει κινήσει και σε ορισμένα στρώματα οργισμένη, μ' όλα τα κόμματα, τις συνδικαλιστικές ηγεσίες και πάνω απ' όλα με τη διάψευση των ελπίδων της.

Και η νοικοκυρά όταν ψωνίζει κάνει τη δική της ανάλυση, και η αδιόριστη νεολαία κάνει τη δική της μικρόλογη στατιστική, και ο φοιτητής ίσως ν' άρχισε κιόλας να αναλογίζεται πώς θα τα βγάλει πέρα σ' ένα κόσμο αλλιώτικο, όπου η γνώση και η τεχνική πρόοδος είναι στοιχεία της καθημερινής ζωής.

Προοδευτικά μεγάλες μερίδες του λαού μας αποσύρουν την πίστη τους, την εμπιστοσύνη τους και τις ελπίδες τους από τα κόμματα. Άλλοι πέφτουν σε πολιτική αδιαφορία, σε μικρό κυνισμό, και άλλοι άρχισαν να καλλιεργούν την αγανάκτηση.

ΤΟ ΚΑΙΡΙΟ λοιπόν ερώτημα είναι κατά πόσο τα νέα μέτρα οικονομικής πολιτικής πέρα από τη βραχυχρόνια αναγκαιότητά τους αγγίζουν το ζωτικό μας πρόβλημα. Τη μετατροπή δηλαδή της

Το ΠΑΣΟΚ από νωρίς είχε επισημάνει την έλλειψη προσαρμογής της παραγωγής μας. Αλλά δεν μπόρεσε να ιεραρχήσει, ως κυβέρνηση, τις προτεραιότητες, διευρύνοντας έτσι ένα σύστημα παροχών και του δημόσιου τομέα για να δημιουργηθεί μία ακόμη μεγαλύτερη αντιπαραγωγική οργάνωση. Με αποτέλεσμα να αποτελέσει πια ο τόπος μας από το 1975 ένα πρότυπο παχυλού παρασιτισμού.

Με τη μορφή ανάπτυξης στις δεκαετίες του '50 - '70 διογκώθηκε ο αριθμός των παράσιτων - στο μικροεμπόριο, στην οικοδομή, στις «υπηρεσίες», στο Δημόσιο κλπ. Παράσιτα έξω από την παραγωγή, έξω από την τεχνική πρόοδο, έξω από τη βιομηχανία, τη γεωργία. Αυτά συνέβαλαν στην επιβολή των νέων ηθών, της νέας νοοτροπίας, του παρασιτισμού και της ευκολίας.

Πλάι και γύρω από τη βιομηχα-

ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΟ MINION

είσδε προσυευλημένοι μας!

Το Μινιόν παρουσιάζει τη χειμερινή του συλλογή ανδρικής, γυναικείας, νεανικής και παιδικής μόδας, σε μια χορογραφημένη επίδειξη, γεμάτη κίνηση, χρώματα και μουσική, στον 8ο όροφο! Στο δεύτερο μέρος της επίδειξης, ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΕΚΛΕΝΗΣ, παρουσιάζει τις δημιουργίες του, για το χειμώνα '85- '86!

Ωρες επίδειξεων: Πρωί στις 11 - απογευμα στις 6 ακριβώς (από Τρίτη 22 Οκτωβρίου έως 2 Νοεμβρίου 1985). Πριν και μετά την επίδειξη, μπορείτε να δείτε από κοντά τα μοντέλα στους ορόφους: ● 2ος - ανδρικά ● 3ος - γυναικεία ● 4ος - παιδικά.

MINION
Βγαίνετε πάντα κερδισμένοι!